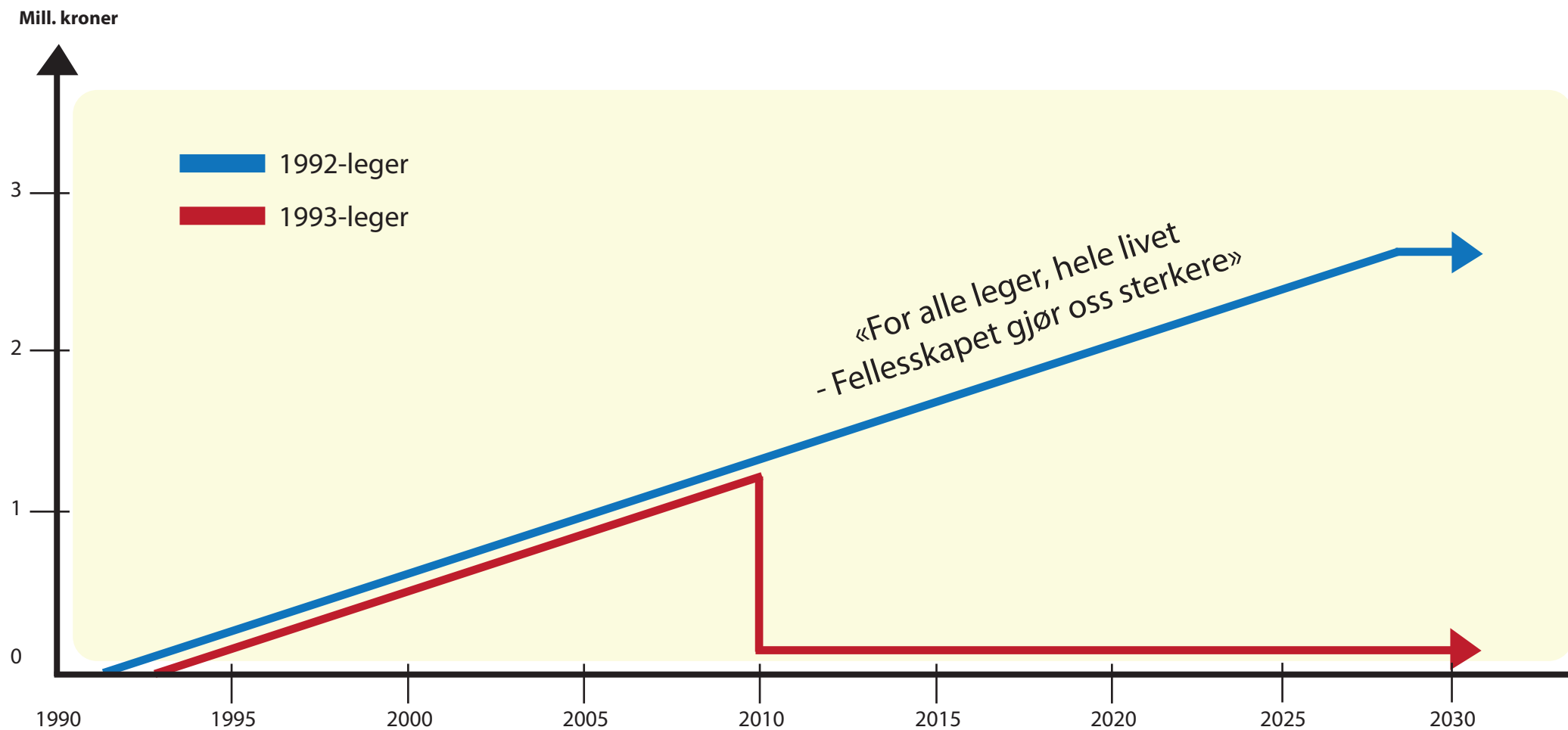
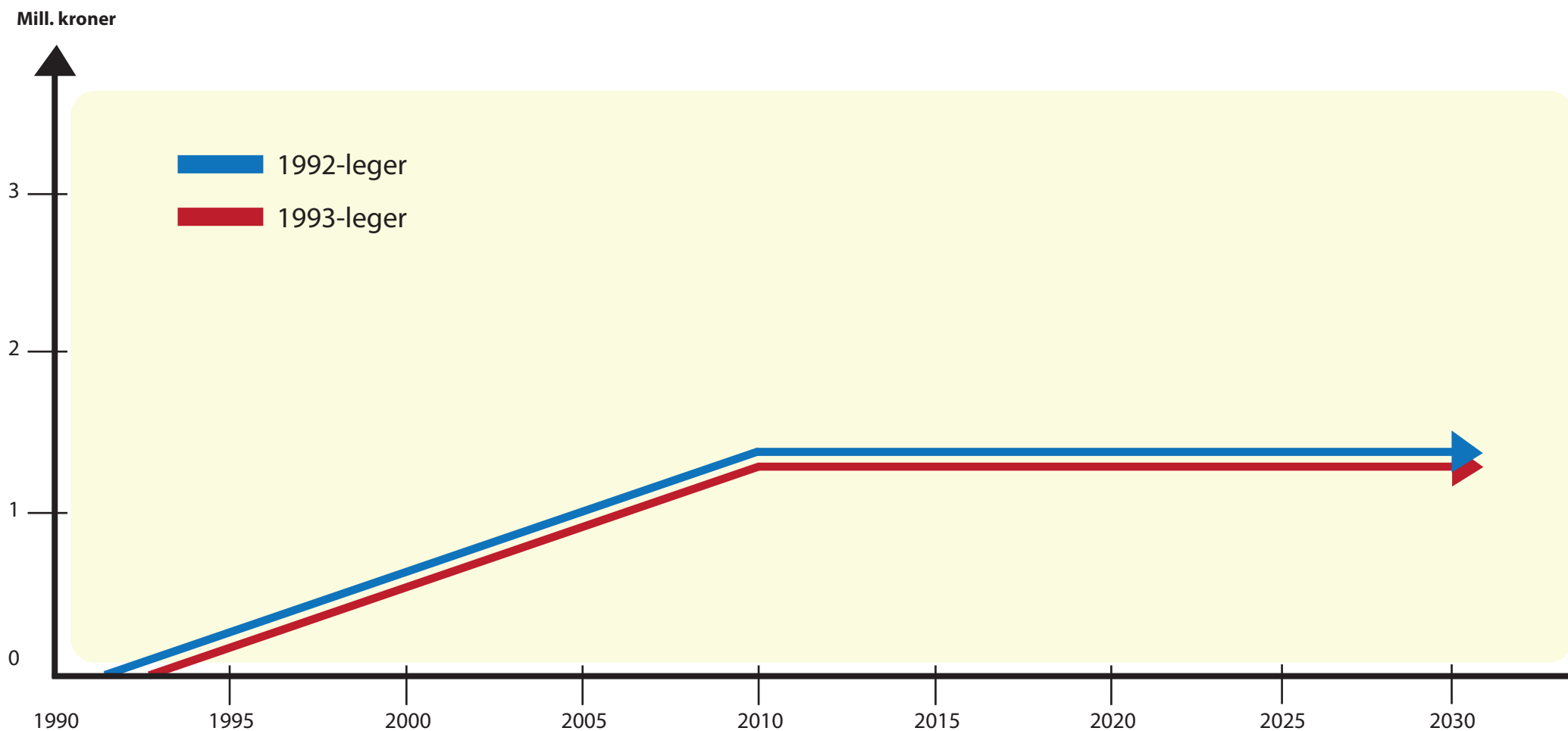

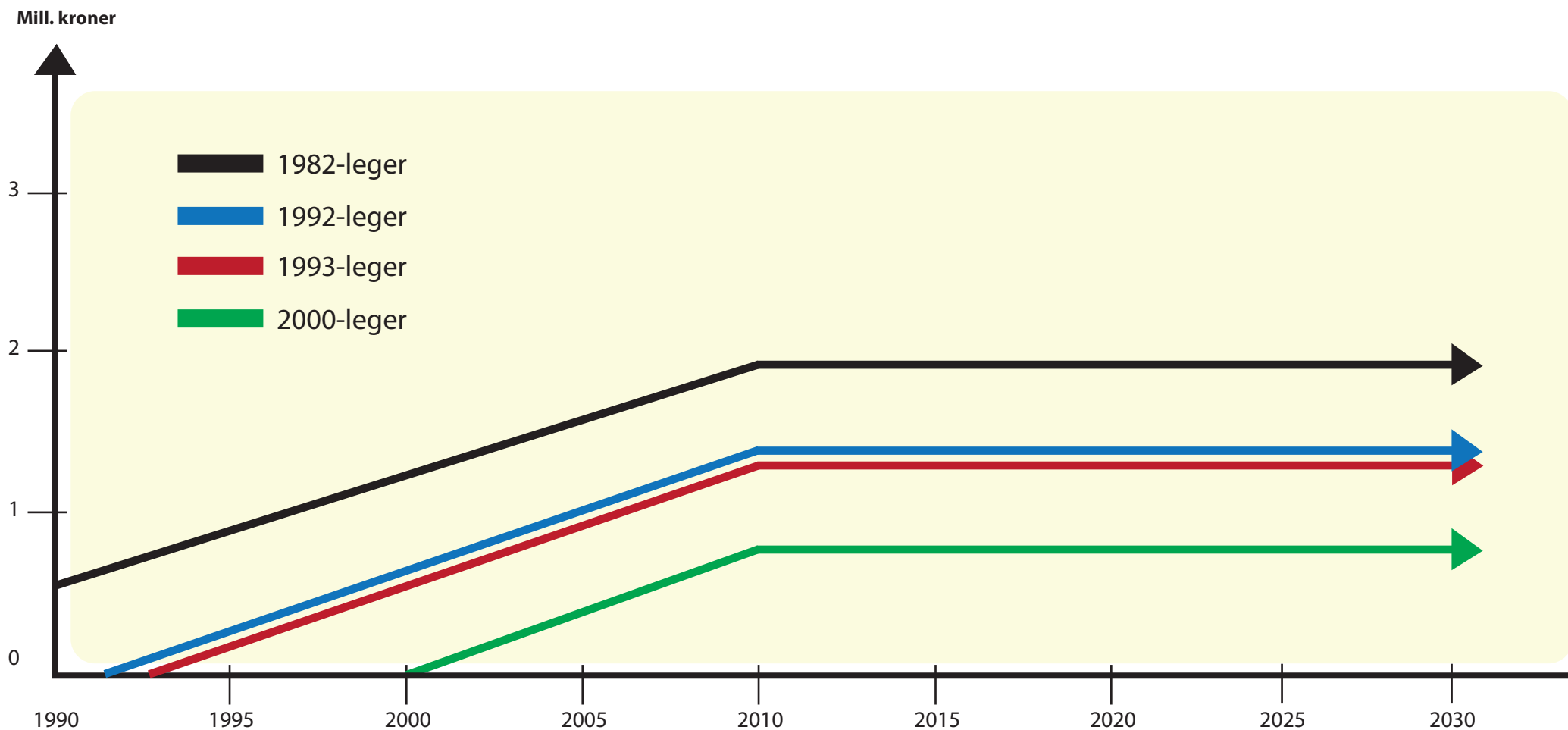
SOP-vedtekter fra 2010

Forslag til endring av SOP-vedtekter • **Versjon 1**

Forslag til endring av SOP-vedtekter • **Versjon 2**

Returadresse:

Fastlege Odd Eilerås
3 Leger, St.Olavsgate 28a
3112 Tønsberg

NAVN MED BLOKKBOKSTAVER

STEMPEL

«Jeg støtter og er medforslagsstiller til at følgende forslag til legges frem for avstemming ved Almennlegeforeningens Landsrådsmøte 7. mai 2025 i Kristiansand».

Sett kryss i avkrysnings-boksene for ett eller begge forslag som støttes.
(Manglende avkryssing men med signering vil tolkes som støtte til begge forslagene)

Svarbrevet brettes og legges i en C5 konvolutt som frankeres

-
- ☐ 1. Almennlegeforeningen ber Legeforeningen arbeide for at pensjons-utbetalinger fra Syke- og pensjonsordningen for leger skal relateres til antall år legen har arbeidet som almennlege i årene fram til og med 2010. Arbeid etter 2010 skal ikke være pensjonsgivende.
- ☐ 2. Almennlegeforeningen ber Legeforeningen få utført av et større og anerkjent advokat/revisjons firma en grundig vurdering av Legeforeningens arbeid og habilitets-forhold i årene 2009 til 2024 knyttet til vedtektsendringene i 2010 i stiftelsen Syke- og pensjons-ordning for leger.

Sted:

Dato:

Signatur:

Fastlege:

Orienterings-brev til fastlegekollegaer med jurist-anonymisering i etterkant;

Til aktuell fastlege
Informasjon om din slettede SOP-pensjon.

Fra Fastlege Odd Eilerås St Olavsgate 28A, 3112 TØNSBERG

Til min fastlege-kollega.

Du får dette brevet fordi du som en fastlege autorisert i perioden 1993 til 2005, i 2010 fikk slettet dine opparbeidede pensjonsrettigheter i Syke- og Pensjons-fond for leger / SOP.

Jeg heter Odd Eilerås og ble autorisert som lege i 1994 og har fra 1995 arbeidet som allmennlege / fastlege i Tønsberg.

Jeg har gravd dypere enn noen annen i denne slettingen av mine / våre pensjonsrettigheter i SOP.

Jeg har funnet at forholdene knyttet til dette er en lapskaus av luktende ingredienser

- og det har blitt og er en vedvarende belastning for meg å kjenne til dette.

Jeg føler sterkt for å «varsle» mine fastlege-kollegaer, og for å forhåpentligvis få sinnsro sendes dette brevet til deg og de omtrent 1.100 andre berørte fastlegene.

Les og vurder selv om mine funn her gir grunn til dårlig sjelefred.

Du får her mulighet til å få full informasjon om hvordan din lovede SOP-pensjon «forsvant», og du får her også en mulighet til å gi legeforeningen en personlig tilbakemelding om du ønsker det.

Er det svikt og svik fra din fagforening ?

- og/eller er jeg en gal og kverulerende fastlege autorisert i 1994 som ikke klarer å la "glemselens slør" legge seg over saken ?

Dette dreier seg om en nær milliard kroner i SOP-pensjonsmidler som i 2010 gjennom et 1-årig samarbeidsprosjekt mellom SOP-styret og Dnlf-sentralstyre ble «omplassert» fra leger autorisert i perioden 1993-2009 til leger autorisert innen 1992.

Min fagforening Legeforeningen som jeg gjennom tre ti-år har betalt fagforeningskontingent til for at foreningen skal passe på mine lønns- og pensjons-forhold, gikk i 2009 og 2010 bak vår rygg og god-kjente slettingen av våre opparbeidede pensjonsrettigheter og uten å gi oss noen informasjon underveis.

Informasjon ble først gitt helt sent i 2010 når prosessen var fullført og da som en «gladmelding» om at Legeforeningen hadde fremforhandlet en god avtale med Storebrand der vi selv (!) kunne starte opp å spare til egen pensjon.

I etterkant opptrer og uttaler Legeforeningen seg som om den ikke har noe med dette å gjøre.

Det er så langt knapt noen dokumenterbare vurderinger fra Legeforeningen om dette.

Den klareste redegjørelsen er fra Dnlf-presidenten ved en replikk fra henne etter SOP-styreleders Marit Hermansen's redegjørelse under SOP-sesjonen på Dnlf Landstyremøte's andre dag 07.05.23 - og det er derfor gjort en avskrift av uttalelsen;

"Kjære landstyre, kjære tidligere president Hermansen

- jeg hørte at du sa at det var økt forståelse hos staten, det må jeg dessverre avkrefte.

Staten ønsker at man skal tegne egne forsikringer, så det er ikke noe økt forståelse for avsetning.

Og - jeg som President, eller dere som Landstyre, vi kan anmode - vi kan anmode dere - om å gjøre ting, men vi kan ikke instruere.

Vi har ikke en rolle i SOP, bare så det er helt klart.

Men - vi jobber hardt under forhandlingene, hvor da vi prøver å avsette midler fra Normaltariffen, og det gjør vi jo til alle fondene. Og tidligere har det vært en økt forståelse for også å kunne - for det er jo liksom våre penger - føler vi da - eller deres - å sjonglere, men det er ikke lett. Bare så dere er klar over det. Så takk."

Det er svært underlig at jurist X.X. i den "eksterne stiftelsen SOP" i 2009 og 2010 skrev utkastene til referatene fra Legeforeningens sentralstyrets møter i 2009 og 2010 om sletting av tusen fastlegers pensjoner, og at han som SOP-jurist er den som gjennomfører den interne Legeforeningsavdelingshøringen om vedtekts-enderingene.

Han er også den som sammenfatter disse på vegne av legeforeningen og feilaktig angir at "ingen er uenige i innretningen".

Arbeider X.X. her i SOP eller i Legeforeningen ? - når notat-underteksten er som følger;

"Internt notat Dnlf

\\dnlf\fil1\txt\sop\X.X.\sentra\2010\sop januar sammenfatning høringssvar.doc"

Bortsett fra at Dnlf sentralstyre velger 4 av 5 styremedlemmer i SOP-styret inkludert styreleder, at alle SOP-vedtektsendringer må godkjennes av Dnlf sentralstyre og at Legeforeningen ellers ikke har noen «rolle i SOP"

- så spilte i alle fall SOP en hovedrolle i Legeforeningen i 2009 og 2010 når slettingen av tusen fastlegers pensjonsrettigheter i SOP skulle godkjennes av Legeforeningens sentralstyre.

På bakgrunn av dette vurderer jeg om jeg som valgt 3.de Landsråd til Almennlegeforeningens Landsrådsmøte i Kristiansand 07.05.25, skal fremlegge to forslag.

Om jeg på nytt, for tredje gang, skal fremme forslag ved et Landsrådsmøte om SOP-saken - er avhengig av hvilken grad du og mine fastlegekollegaer autorisert i perioden 1993 til 2005 støtter fremleggelsen av disse.

Om minst 50 av mine kollegaer støtter disse forslagene vil de fremlegges, og da også samtidig fremlegge navnene på de fastleger som er medforslagsstillere.

Frist for innsendelse av forslag til Landsrådsmøtet er 20. mars -25, og vedlagte avkryssede og signerte svarbrev må postlegges senest cirka 5.-10. mars -25 for at vil kunne rekke fram i posten. (Alternativt at svarbrevet innsendes og mailles til; odd-eil@hotmail.com).

Du kan som medlem av Almennlegeforeningen også selv melde deg på Landsrådsmøtet 07.05.25, og under "Våruka" evt samtidig ha kursdeltagelse og Fond II-refusjon av reise- og oppholds-utgifter.

Påmeldingsfrist er 15. mars -25.

Du har som medlem av Almennlegeforeningen tale- og forslags-rett.

FORSLAG 1.

ALMENNLEGEFORENINGEN BER LEGEFORENINGEN ARBEIDE FOR AT PENSJONS-UTBETALINGER

FRA SYKE- OG PENSJONS-ORDNINGEN FOR LEGER SKAL RELATERES TIL ANTALL ÅR LEGEN HAR ARBEIDET SOM NÆRINGSDRIVENDE LEGE I ÅRENE FRAM TIL OG MED 2010.

ARBEID ETTER 2010 SKAL IKKE VÆRE PENSJONSGIVENDE.

Bakgrunn;

Vedtektene i Syke- og pensjonsordningen for leger ble endret i 2010 slik at alle pensjons-utbetalinger fra SOP utelukkende skal gå til leger autorisert innen 1992.

Ved vedtektsendringene fikk leger autorisert innen 1992 beholde alle sine oppsparte rettigheter og fikk også utvidede og bedrede rettigheter.

De fikk også beholde videre pensjons-oppsparingsmuligheter, og SOP oppgir at noen av disse legene vil fortsette å ha pensjons-oppsparing i ytterligere 27 år fra 2010 og fram til 2037.

Leger autorisert innen 1992 er ved 35 års tjeneste som almenlege garantert en offentlig finansiert pensjon inkludert SOP-pensjon og KLP / Statens pensjonsskasse-pensjoner på tilsammen 2,5 millioner kroner utbetalt over 10 år fra 67 år, eller evt samme sum men med mer/mindre per år om utbetalingen startes ved 62 eller 70 års alder.

Legene kan i tillegg oppspare ytterligere pensjon i Storebrand uten å få noen reduksjon av sin SOP-pensjon.

Leger autorisert i 1993 eller senere fikk slettet sine da opptil 17 års opptjente pensjons-rettigheter, og får kr 0,- i SOP-pensjon.

Deres pensjon utover cirka kr 333.000,- i folketrygdpensjon er avhengig av hva som evt opptjent av KLP / Statens pensjonsskasse-pensjoner, og hva som er oppspart av egen pensjon.

Denne egne pensjonen er da fortrinnsvis oppspart etter 2008 da Legeforeningen/SOP fram til dette frarådet egen pensjons-oppsparing fordi dette i så fall ville komme som "fratrekk" i den lovede SOP-pensjonen.

Det er ut fra SOP' styrets vedtak i 2010 og Legeforeningens sentralstyrevedtak om godkjenning i 2010 om vedtektsendringene en klar presedens for at det er akseptabelt å slette opptil 17 års pensjons- opptjening, og også for å helt slette alle pensjons-rettigheter.

En endring av vedtektene slik at kun opptjening fram til og med 2010 er tellende, vil slette kun opptil 14 års pensjons-opptjening.

Og de leger som er autorisert i 1992 og tidligere og som har arbeidet som næringsdrivende leger i årene 1992 og videre til 2010, vil ha rett til minst 50% av full SOP-pensjon.

Advokafirmaet Hjort som våren 2010 var engasjert av SOP for å vurdere lovligheten av å se bort fra ektefelle-lovgivningen, varslet om at slettingen av de opparbeidede pensjons-rettigheter til leger autorisert etter 1992 mulig ikke var lovlige.

Denne vurderingen ble overprøvet av SOP-styret som vurderte at denne stiftelseslovgivningen ikke var gjeldende for SOP.

Det er i 2023 gjort en videre vurdering av lovligheten av vedtektsendringen av det Almennlegeforenings-nedsatte SOP-granskningsutvalget bestående av 3 fastleger med juridisk assistanse av en ung og tett Legeforenings-tilknyttet jurist uten tidligere erfaring med stiftelses-lovgivningen. Dette SOP-Gransknings-utvalget "fastslo" at vedtektsendringen i stiftelsen SOP var lovlige, men da uten overhodet hverken etterspørre de opprinnelige vedtektene fra 1965, eller å vurdere om vedtektsendringene var lovlige ut fra de opprinnelige stiftelses-vedtektene.

Vestfold Legeforenings årsmøte 24.08.23 gjorde vedtak mot en stemme om at Legeforeningen skulle få utført en lovlighets-vurdering av et nøytralt og godt kompetent advokat-firma.

Legeforeningens sentralstyre vurderte dette 15.02.24 helt motsatt og anga at det Almennlegeforenings-nedsatte SOP Gransknings-utvalget hadde "fastslått" at vedtekts-endringene var lovlige, og sentralstyret ønsket da ikke å ha noen nøytral og kompetent vurdering av dette.

SOP er ment å være en solidarisk sosial ordning for alle næringsdrivende leger. SOP-vedtektsendringene i 2010 var null solidariske og er mer å betrakte som et kollega-ran.

Min 3Leger-kollega Odd Sture som er autorisert i 1993 og som senere arbeidet som almenlege/fastlege
- ønsket at jeg i sms-dialog 03.06.23 med vår svært hyggelige Legeforeningspresident Anne-Karin Rime skulle informere henne om at hans vurdering av dette var at det er "nærmest forbrytersk".

Det er problematisk at en fastlege som gjennom ti-år har betalt sin Dnlf-fagforeningskontigent og som ellers aldri (!) er kranclende hverken med pasienter, LV-sykepleiere, legekollagaer eller andre, vurderer dette som "nærmest forbrytersk".

Dette da uavhengig av om Almennlegeforening og Legeforeningen i sin juridisk svært tynne utredning har "fastslått" lovligheten av dette.

Det er også problematisk at ikke Legeforeningens president ikke har funnet grunn til å svare ham på dette.

FORSLAG 2.

ALMENNLEGEFORENINGEN BER LEGEFORENINGEN FÅ UTFØRT AV ET STØRRE OG ANERKJENT ADVOKAT/REVISJONS-FIRMA EN GRUNDIG VURDERING AV LEGEFORENINGENS ARBEID OG HABILITETS-FORHOLD I ÅRENE 2009 TIL 2024 KNYTTET TIL VEDTEKTS-ENDRINGENE I STIFTELSEN SYKE- OG PENSJONS-ORDNING FOR LEGER.

Bakgrunn for forslaget;

Legeforeningen har åpenbart hverken ønske eller evne til å gjøre en egen vurdering og nøytral evaluering, med en tilhørende offentliggjort rapport, om foreningens mangeårige problematiske håndtering av forhold knyttet til finansiering av SOP, og av forhold knyttet til vedtekts-endringene i SOP i 2010.

Da vårt fagforeningsblad ? / fagtidsskrift "Tidsskrift for Den norske legeforening" ikke har hatt noen artikler, kommentarer eller noe som helst annet om denne "omplasseringen" av pensjons-midler på nær en milliard kroner og usikkerheten om fremtidige sosiale ytelser til fastleger, kontaktet jeg sommeren 2023 tidsskriftredaktør Are Brean.

Han var som redaktør av vår fagforeningsblad (?) da helt ukjent med dette.

Jeg fikk tilbud om å skrive en kronikk på inntil 2000 ord og få denne publisert i Tidsskriftet.

Etter å ha lagt betydelig mye arbeide i dette, og kuttet ned kronikken fra opprinnelig 3800 ord til godkjente 2000 ord sendte jeg i mai 2024 kronikken inn til godkjenning, men fikk denne underkjent av debatt-redaksjonen i Tidsskriftet.

Jeg fikk i stedet et tilbud om å sende inn en debatt-artikkel på 4-500 ord og der da også kutte vekk mange momenter.

Dessverre har jeg ikke hatt motivasjon / overskudd til å skrive en slik svært amputert debatt-artikkel - men da kronikken er konkret og detaljert informerende, vedlegges den her i lett oppdatert og redigert utgave.

Det er nok korrekt at Tidsskriftets debatt-redaksjon å vurdere den som for tung og detaljert for en jevne leser av tidsskriftet

- men da slettingen av din SOP-pensjon sannsynligvis er den hendelsen i livet der du har tapt mest penger, er det godt mulig at du vil finne denne av stor interesse.

Du kan om du ønsker å gi uttrykk for dine meninger om dette, etterspørre dokumenter / dokumentasjon på forhold som fremlegges her eller annet - bli med som medlem i Facebook-gruppen "RettSOP".

(Min 3Leger kollega Ragnar Groenhof er administrator av FB-gruppen)

Med vennlig hilsen

Odd Eilerås

PS: Om dette virker rotete og "uproft" - så er da nettopp det.

Jeg er en vanlig noe overarbeidet fastlege og samtidig familiemann

- som i all hovedsak er alene her mot SOP og Legeforeningen.

Kronikk utsendt i uke 9 2025 til ca 1.100 fastlegekollegaer med jurist-anonymisering i etterkant;

Brev / kronikk til kollegaer Datert 12.02.2025

Utkast til Tidsskrifts-kronikk;

"For alle leger, hele livet", og med "pensjon sikkert som den italienske mafiaen..."

Det ble i 2010 gjort vedtekts-endringer i vår (?) felles stiftelse Syke- og Pensjons-ordningen for leger (SOP).

Vedtektsendringene ble begrunnet med at det var en under-finansiering på to milliarder kroner i fremtidige SOP-pensjons-ytelser.

Dette ble løst ved at de opparbeidede pensjons-rettighetene tilsvarende nær en milliard kroner for leger autorisert etter 1993 ble slettet.

Legene autorisert innen 1992 fikk beholde sine, og fortsette å opparbeide seg pensjonsrettigheter videre fremover, og noen av disse vil gjøre dette fram til 2037.

Samlet pensjons-utbetaling til legene autorisert innen 1992 fremover til 2047 anslås å være omtrent 4 milliarder kroner.

SOP-fondsmidlene oppspart i årene 1965 til 1990 gjør at SOP også kan finansiere mer enn 1/3 de 93 millioner kroner som ble utbetalt i 2022 til foreldrepermisjons- og sykefraværs-ytelser, og i tillegg fullt dekke alt av alle andre ytelser og kostnader i SOP.

Spørsmålet er om vedtekts-endringene var lovlige. SOP er en stiftelse med en "selveiende formue", og styret i en stiftelse skal forvalte midlene i henhold til hva som ble bestemt ved opprettelsen av stiftelsen.

Problemet er at verken SOP-styret eller noen av de godkjennende instansene Dnlf-sentralstyre, Arbeids-departementet eller Stiftelsestilsynet vurderte vedtekts-endringene opp mot de opprinnelige vedtektene fra 1965.

Disse var dypt begravet i Arkivverket og i SOP's eget arkiv og ble gjenfunnet først i september 2023 etter påtrykk fra meg som menig Dnlf-medlem.

Det er i de opprinnelige SOP-vedtektene fra 1965 gitt en bestemmelse om endring;

"Kapitel XI. § 32. Godkjenning og endring av vedtektene - - -

3. Hvis ordningens inntekter reduseres eller faller bort, fremsetter styret forslag til endring av vedtektene. -

Rettigheter etter disse vedtekter kan settes ned i den utstrekning det ikke er dekning for dem."

Og i punkt 5 angis at ved "eventuelt opphør av ordningen settes ytelsene etter vedtektene ned til beløp som kan finansieres av de opparbeidede fond - " (1)

og;

Stiftelsesloven paragraf 46 angir;

"Vilkår for omdanning

Omdanning kan foretas når en bestemmelse i vedtektene eller den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen -

a. ikke lar seg etterleve, for eksempel fordi stiftelsens kapital er utilstrekkelig til å tilgodese dens formål på en rimelig måte" (2)

Det er intet i dokumentene fra 1965 som kan forstås slik at det gis en åpning for å slette opparbeide pensjonsytelser så lenge det er midler i SOP til å betjene disse.

Bestemmelsen i SOP's vedtekter om at en rettighet kan reduseres om det ikke er dekning for dem, vil være da helt uten verdi og betydning om det slik som her, skal kunne innregnes andre legers fremtidige pensjons-opptjeningene de neste 27 årene, og samtidig også videre finansiering av 20-50-100? års foreldrepermisjons- og sykefraværs-ytelser og andre SOP-kostnader.

Det gir både avmakt, sorg og sinne-følelser at det ved de siste 4 årenes forsøk på avklaring av dette, må kjempes mot egen fagforening inkludert de mest sentrale tillitsvalgte, Dnlf-generalsekretæren og de to ledende juristene i Juridisk avdeling.

Hvordan kan det angis et motto

"Vi er foreningen for alle leger, hele livet",

når min fagforening godkjenner sletting av våre opparbeidede pensjonsrettigheter med overføring av pensjonsmidlene til en annen lege- gruppe, og samtidig motarbeider at det skal utredes av kompetente jurister om dette i det hele tatt var lovlig?

Som fersk lege som autorisert i 1994 startet jeg i 1995 som almenlege Deltagelse på de Dnlf-arrangerte Grunnkurs i almenmedisin var da obligatorisk, der en av de faste programpostene var og er en orientering om SOP og SOP-ytelsene.

På mitt kurs ble denne gitt av SOP-jurist X.X. som beskrev SOP som en "fortreffelig" ordning, og som ville gi oss stor trygghet gjennom hele legelivet, både med hensyn på sykdom og med tanke på pensjon.

Og i henhold til SOP-avtalen fra 1965 mellom sosialdepartementet og Legeforeningen skulle almenleger få en SOP-tilleggspensjon slik at pensjonen tilsammen ble tilsvarende som en sykehusoverleges pensjon.

Jurist X.X. advarte oss mot å selv spare opp penger til egen pensjon, da en slik privat pensjon ville komme til fradrag i SOP-tilleggspensjonen. At de "små" kommunale bistillingene under 50% som sykehjems- eller helsestasjons-lege o.a. ikke var pensjongivende var uproblematisk, da SOP-pensjonen uansett ville dekke opp dette og gi en samlet pensjon på sykehusoverlege-nivå.

Og SOP ble på et annet grunnkurs sammenlignet med den italienske mafiaen - som ikke ble borte uansett hva.

Historien har røtter fra 1960 tallet. Nyutdannede leger søkte til sykehus o.a. som kunne tilby sosiale ytelser som pensjon og sykefraværs-ytelser. For å styrke rekrutteringen av allmennleger etablerte Sosialdepartementet og Legeforeningen stiftelsen SOP i 1965.

Dette er sammenlignbart med fastlegekrisen i dag, hvor kommunene overbyr hverandre med midlertidige sosiale ytelser for å få leger inn i ledige fastlegestillinger.

SOP ble i årene fra 1965 og videre godt finansiert ved at i henhold til SOP-avtalen ble 5% av Normaltariffs-midlene overført til SOP for å kunne betale sykefravær, de fremtidige pensjonene og noen mindre ytelser.

Senere kom også foreldrepermisjons-ytelsen inn som en ressurskrevende ytelse.

SOP fikk en betydelig fondsformue, og i en slik grad at Finansdepartementet bekymret seg over at Lege-foreningen "rådte over" så store fondsmidler.

Dette var "fortreffelig", inntil SOP fikk en nær full finansierings-stopp fra 1991.

Ved endring i takst-systemet i 1990 og innføring av en "full muskel-skjelett-undersøkelses"-takst gikk takstoppgjøret rett opp, og staten beregnet at dette fikk en ekstra takstkostnad på kr 300 millioner. (3)

Staten ønsket disse pengene tilbake, og som en "delvis-erstatning" ble Normaltariffsavsetningen til SOP redusert fra 67 millioner kr i 1990 til 2 millioner kr i 1991 og 3 millioner i 1992. (4)

Dessverre, og fortsatt idag uavklart hvorfor, ble finansieringstørken vedvarende.

Det var tilsammen de neste 27 årene mindre SOP-avsetninger enn det avsetningen i 1990 var alene.

Samtidig i 1993 skulle SOP i henhold til en nye stiftelses-lovgivningen registreres som en stiftelse, og SOP engasjerte konsulentfirmaet Wyatt og advokatfirmaet BAHR for å vurdere dette.

Det er i dokumentene angitt at SOP ikke forventet særlig videre Normaltariffsavsetninger fremover, og finansieringstørken var således allerede i 1993 et varslet problem.

Advokatfirmaet BAHR redegjorde at SOP sin posisjon som en stiftelse må avgjøres ved "tolkning av stiftelsesgrunnlaget", og et hovedmoment var;

"Dersom det direkte eller indirekte av denne disposisjonen fremgår at hverken stifterne eller andre interessegrupper kan beslutte å utdele formuen til seg selv, og denne disposisjonen er definitiv og bindende, vil det være dannet en selveiende formuesmasse og ikke et selskap".

SOP vedvarte i mange år etter 1965 å gi de viktigste sosiale ytelsene til almenninger/fastleger, og SOP var også ved opprettelsen av fastlegeordningen vurdert som et sikkert fundament for ivaretagelse av de kommende fastlegenes sosiale ytelser.

Det var så sikkert, og i den grad tatt for gitt, at SOP-avtalen og SOP-ytelsene overhodet ikke er nevnt i dokumentene om fastlegeordningen ved opprettelsen av denne i 2001.

Og SOP-ytelsene er da fortsatt heller ikke i 2025 noen del av fastlegeordningen, men "kun" en ytelse i form av en Normaltariffs-avsetning som staten selv velger om skal avgis eller ikke.

Utover fra 2006 ble det fra SOP-styret varslet noen bekymringer knyttet til manglende finansiering, men det ble ingen endringer, og Normaltariffs-avsetningene vedvarte å være "symbolske".

SOP-styret fikk økende bekymringer og utviklet særlig ved et møte i London i august 2009 en plan som innebar at pensjons-ytelser for leger autorisert etter 1992 skulle slettes fra vedtektene. (5)

Dnlf-sentralstyre godkjente 21.10.09 at SOP gikk videre med planen om vedtektsendringer.

Det 3,5 siders sentralstyrereferatet fra møtet var på forhånd ferdigskrevet av

SOP-/Dnlf ? -jurist X.X. der nå i rollen som saksbehandler for Dnlf Sekretariat. (6)

De senere referatene fra Legeforeningens sentralstyremøter i 2009 og 2010 om endringene i SOP's vedtekter ble også skrevet av SOP-jurist X.X.

Det ble i julen 2009 gjennomført en høring innad i Legeforeningens avdelinger der SOP-/Dnlf ? -jurist X.X. hadde hovedansvaret for denne.

Høringen ble utsendt i midten av desember 2009 og med høringsfrist 7. januar 2010.

Av det 11 høringssvarene som kom inn var 4 av disse negative.

Det ble angitt bekymring for fremtidig rekruttering (!), ønske om gradering av pensjons-ytelsene framfor full pensjon versus null pensjon med grense 1.1.1993, og YLF protesterte kraftig og anga at dette ville favorisere eldre mannlige leger på bekostning av yngre kvinner. (7)

SOP-/Dnlf ?-jurist X.X. sammenfattet dette i sine videre redegjørelser til de videre godkjennende organene med at "ingen er uenige i innretningen".

Og jurist X.X. skriver på vegne av SOP til Arbeidsdepartementet i et brev med Legeforenings-logo at "endringene blir ikke bejublet men forstått". (8)

Advokat-firmaet Hjorth ble etter krav fra Arbeidsdepartementet bedt om å vurdere om SOP-vedtektsendringene kom i konflikt med ekteskaps-lovgivningen, noe det ikke gjorde, men Hjorth rettet istedet en klar advarsel om at sletting av opparbeidede pensjonsrettigheter mulig ikke var lovlige, og anga;

"Vi finner samtidig grunn til å påpeke at forslagene til endringer i SOP – særlig ift. Opphør av alders- og ektefellepensjon for medlemmer etter 1992 - - innebærer at det gjøres endringer i økonomiske rettigheter med tilbakevirkende kraft for medlemmene og at endringene også vil medføre en forskjells- behandling av dagens medlemmer i SOP. Etter vår vurdering er det ikke uten videre klart at SOP står fritt til å gjennomføre forslagene til nye regler. Forslaget vil også kunne utløse krav og rettslige prosesser mot SOP fra de medlemmer som rammes av forslaget. Siden problemstillingen ikke er nevnt i høringsnotatet og det etter det vi forstår ikke er innhentet noen rettslig vurdering av dette spørsmålet, anbefaler vi at SOP foretar en vurdering av disse spørsmålene før forslaget til nye regler anses som ferdigbehandlet." (9)

SOP-styret overprøvet i 2010 denne juridiske vurderingen og begrunnelsen er i notat med Legeforeningslogo datert 04.06.2010 fra jurist X.X. til Arbeidsdepartementet forklart med at; "Etter SOPs styres forståelse av ordningens natur bygges det ikke fortløpende opp rett til ytelser", - og at stiftelseslovens bestemmelser således ikke var gjeldende for SOP. (10)

Advarselen fra Hjorth ble da heller ikke oversendt til Legeforeningens sentralstyre.

Om vedtekts-endringene var lovlige i henhold til stiftelseslovens bestemmelser var i henhold til de opprinnelige vedtektene fra 1965 ble ikke vurdert - da disse vedtektene rett og slett ikke var tilgjengelige.

Det er i mail 30.05.23 fra seksjonsleder i SOP opplyst følgende: " - SOP er dessverre ikke kjent med at det omfattende materialet som ble fremskaffet i forbindelse med granskingen, også omfattet en skriftlig avtale mellom Sosialdepartementet og SOP fra 1965. Det ligger ingen slik avtale i SOPs arkiver. - "

Vedtekts-endringene ble så godkjent som en veltende dominobrikke-rekke. Først godkjente Legeforeningens sentralstyre at mer enn ett tusen fastleger, som også var medlemmer av legeforeningen, skulle få slettet de pensjonene de var blitt lovet på sine grunnkurs.

Deretter godkjente også Arbeids-departementet og Stiftelsestilsynet dette uten videre undersøkelser som å innhente de opprinnelige stiftelses-vedtektene fra 1965 eller annet.

Den helt grunnleggende viktigheten av de opprinnelige stiftelsesvedtekter fremgår helt tydelig i mars 2006 når Stiftelsestilsynet da skal overta det overordnede stiftelsestilsyns-ansvaret fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Stiftelsestilsynet ber da om å få oversendt fire dokumenter for å kunne føre kontrollen videre, og dette da;

"Stiftelsesdokument, Opprinnelige vedtekter, Någjeldende vedtekter, Det siste avlagte årsregnskapet som er sendt Fylkesmannen" (11).

Det er i Stiftelsesloven en inhabilitets-bestemmelse om at et stiftelsesstyremedlem ikke skal delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål når "vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken" (12).

Det er ingen tegn til at SOP-styret gjorde sin tilpliktete vurdering av sin egen habilitet i saken. Tre av de fire legene i SOP-styret var ytelses-berettigede og SOP-styreleder Hans Kristian Bakke, er som fastlege autorisert i 1989, en av de med aller størst økonomisk gevinst av disse vedtekts-endringene.

Det er neppe noen som vil tro at at vedtekts-endringene i 2010 ville vært slik om SOP-styrelederen hadde vært autorisert i 1993 og ikke i 1989.

SOP-styrelederen i 2010 Hans Kristian Bakke var i mange år en av de aller mest sentrale tillitsvalgte fra fastlegenes rekke da han var både Almennlegeforeningsleder og Legeforeningspresident.

Hans etterfølger fra 2022 Marit Hermansen er også mangeårig fastlege og autorisert i 1992, og hun er også tidligere Almennlegeforeningsleder og mangeårig Legeforeningspresident. De nyter begge høy respekt i legeforeningen og i sentralt i organisasjonen.

De to styrelederne har ved sine taler til henholdsvis Almennlegeforeningens Landsrådsmøte i 2021 og Legeforeningens Landsstyremøte i Bodø 07.06.23, begge framholdt at; "Ingen har rett til ytelser fra SOP utover det som er bestemt i vedtektene".

Begge unnlot helt å redegjøre for at vedtektene ble endret på problematisk vis i 2010 (13), og at de som fastleger autorisert i henholdsvis 1988 og 1992 er av de som har fått aller størst økonomisk gevinst av dette.

Spissformulert, men allikevel korrekt, er det slik at slettingen pensjonsrettighetene til en fastlege autorisert i 1993, del-finansierer SOP-pensjonene til de to SOP-styrelederne.

Arbeidsdepartementet er i 2023 gjentatt kontaktet med anmodning om oversendelse av dokumenter knyttet til godkjenningen av SOP-vedtekts-endringene i 2010, og har to ganger oversendt en centimeter-høy dokumentkopi-bunke, men der da ingen dokumenter fra 2009 eller 2010..

Stiftelsestilsynet er kontaktet i 2023-2024, og de redegjør at tilsynet ikke har noen lovlig adgang til å endre godkjenningen i 2011.

Tilsynet ønsker ikke å gi noen informasjon om eller vurdering av egen saksbehandling, og om denne var tilfredsstillende når tilsynet ikke hadde fått oversendt stiftelses-dokumenter og vedtekter fra 1965.

Tilsynet begrunner at da jeg som fastlege ikke er "part i saken", ønsker ikke tilsynet å svare på konkrete spørsmål.

Det eneste tilsynet avklarer er at stiftelseslovens bestemmelse om inhabilitet også var gjeldende for Dnlf sentralstyret i 2010 når styret godkjente vedtekts-endringene. Tilsynet skriver også at eventuelt krav må rettes mot stiftelsen, eller at det prøves rettslig.

Legeforening er part i saken og kan be Stiftelsestilsynet om en redegjørelse for hvordan vedtektenes lovlighet kunne vurderes uten at de opprinnelige vedtektene forelå ved vurderingen, men Legeforeningen ønsker ikke å stille spørsmålet, og ønsker heller ikke svaret.

Som ledd i da å "redde SOP på lang sikt", og for å sørge for at legene autorisert innen 1992 skulle få fulle pensjoner, ble slik bestemt at opptil 17 års SOP-pensjons-opptjening for leger autorisert i 1993 og senere skulle slettes.

Legene autorisert innen 1992 gis derimot rett til å fortsatt opptjene seg pensjons- ytelse på kr 68.000,- pr år og etter SOP's egen beregning vil noen av disse fortsette med pensjons- opptjening fram til 2037.

Disse legene vil være sikret en offentlig finansiert pensjon utover folketrygden på 2,54 millioner kr med utbetaling med utbetaling av kr 250.000,- pr år i 10 år fram til 77 års alder. Evt tilsvarende utbetalt i sum, men mindre per år om fordeles utbetalt fra 62 til 77 år, eller mer per år om utbetaling fra 70 års alder. Og SOP-pensjonen kan også utbetales til leger som fortsatt er i fullt arbeid.

Dette da legene autorisert innen 1992 hadde "i større grad bidratt" til opparbeidelsen av fondsformuen ved at 5% av Normaltariffs-midlene fra 1965 og fram til 1990 ble overført til SOP, men dette underlig da NT-avsetningene i 1991 og 1992 var helt minimale.

Det er også underlig at en ØNH-lege i Tønsberg autorisert i 1992, som i 2010 sluttet på sykehuset og startet som privatpraktiserende, nå da i 2025 har opptjent seg 14 års SOP-pensjons-rettigheter tilsvarende 952 tusen kroner.

Vedtekts-endringene ga også disse legene rett til å ta ut SOP-pensjonen fra 62 års alder og ikke som tidligere først fra fylte 67 år.

Sykefraværdekningen ble også bestemt å være høyere for legene autorisert innen 1992 enn for de autorisert etter 1992. (Der sykefraværdekningen ble endret og likestilt igjen ved nye SOP-vedtekter i cirka 2019).

Det er uforståelig at dette er solgt inn som ett nødvendig tiltak for "å redde SOP på lang sikt".

Vedtekts-endringene i 2010 medfører at anslagsvis 4/5 av SOP-fondsformuen skal utbetales til "interesse-gruppen" leger autorisert innen 1992.

Regnestykket er relativt enkelt, der SOP's pensjons-utbetalinger i 2022 var på 193 millioner og det skal utbetales pensjoner til legene autorisert innen 1992 fram til 2047.

Dette svekker forståelsen av SOP som en solidarisk ordning for alle tilknyttede leger, og svekker da SOP på både kort og lang sikt.

Dette har gitt reaksjoner hos fastleger autorisert etter 1992 og også hos andre.

Etter forslag fra meg, ble det ved Almennlegeforeningens Landsråd styre i 2021 vedtatt med 58 mot 2 stemmer at Almennlegeforeningen skulle nedsette et SOP-gransknings-utvalg med et budsjett på kr 200.000,-

Som forslagstiller fikk jeg sammen med to andre fastleger og Almennlegeforeningens leder Nils Kristian Klev delta i utvalget som skulle bestemme granskningsutvalgets mandat.

AF-leder Klev anga svært sterkt at gransknings-utvalget ikke skulle ha som mandat å undersøke vurderinger og manglende tiltak og annet fra Legeforeningen og legeforeningens sentralstyre. Dette skulle legeforeningen selv vurdere internt.

Da jeg var den eneste som vurderte dette som viktig, ble dette ikke inkludert i granskningsmandatet.

Dessverre er det da fortsatt slik at Legeforeningen i etterkant ikke har gitt noen kommentarer eller vurderinger av hverken hva som skjedde underveis i den mangeårige nær totale finansieringstørken fra 1991

- eller om disse vedtekts-endringene som medførte norgeshistoriens største pensjons-tap, kan vurderes å være fornuftige, rettferdige og likt fordelende mellom legeforeningens medlemmer.

Det er heller ingen debatt om hvilke felles sosiale ytelser fastleger skal ha i fremtiden selv om det er en fastlegerekutteringskrise.

Både Legeforeningen og Helse-og Omsorgs-departementet som stiftet SOP i 1965, er helt helt tause om dette.

SOP-granskningsutvalget som ble nedsatt av Almennlegeforeningen avleverte sin rapport 17.03.23 og kommer med klar kritikk av prosessen rundt vedtekts-endringene i 2010 og angir blant annet:

"Informasjonen Arbeidsdepartementet bygget sitt vedtak på, var ikke fullt dekkende.

- - Granskningsutvalget antar at både sentralstyret og Arbeidsdepartementet hadde ønske å få viktige og relevante opplysninger om saken.

Utvalget kan ikke utelukke at resultatet hadde blitt et annet dersom sentralstyret hadde fått opplysninger om advokatvurderingen eller dersom departementet fikk dekkende informasjon om den interne uenigheten. -

- Prosessen i forbindelse med vedtektsendringene kunne imidlertid ha vært bedre.

Både foreningsleddene, sentralstyret og Arbeidsdepartementet burde ha fått bedre informasjon.

Beslutningsprosessen svekker legitimiteten til den avgjørelsen som ble tatt".

Gransknings-utvalget som bestod av tre fastleger der sekretariatsfunksjonen og den juridiske utredningen ble utført at den unge juristen N.N. som var utdannet i 2015.

Han var uten noen tidligere erfaring eller noen særs kompetanse på stiftelseslovgivningen eller på habilitetsspørsmål.

Jurist N.N. hadde arbeidet noen år og fram til 2022 i Legeforeningens Juridiske avdeling.

Han ble så høsten 2022 engasjert av Almennlegeforeningen som selvstendig næringsdrivende til å gjøre det juridiske arbeidet for granskningsutvalget.

Selv om juristen var svært nært tilknyttet Legeforeningen som er den aller viktigste aktøren i hele SOP-saken, vurderte hans to tidligere sjefer Dnlf-generalsekretæren og JA-avdelingsdirektøren ham som uhildet og nøytral.

Gransknings-utvalget konkluderer i sin rapport datert 17.03.23 at vedtektsendringene er lovlige. Dette begrunnes i at de interne prosedyrer er fulgt, og i denne sammenheng må dette tolkes som at det er sendt brev til de riktige godkjennende instansene, men at det ikke er av betydning at innholdet i brevene er både feilaktige og mangelfulle.

At Stiftelses-tilsynet har godkjent vedtektsendringene vurderes som en garanti for lovligheten, selv om Stiftelsestilsynet heller ikke fått korrekte opplysninger og at de opprinnelige vedtektene da ikke forelå, og der vedtekts-endringer skal i henhold til loven vurderes opp mot disse.

Det juridiske hovedfunnet, og det eneste i den 77 siders granskningsrapporten som er sort-uthevet, er en Borgarting lagmannsrettsdom fra 2008 som dreiet seg SOP var skattepliktig eller ikke. Det fastslås i dommen - det åpenbare - at SOP-pensjoner kan slettes i fall det ikke er midler i SOP til å betale ut videre pensjons-ytelser. (14)
Men dette er da ingen "blanco-fullmakt" på at vedtekts-endringer to år senere ut fra dette er lovlige.

Gransknings-utvalget etterspør overhodet ikke informasjon om og innsyn i de opprinnelige stiftelses-vedtektene fra 1965, og den juridiske vurderingen av vedtekts-endringene i 2010 er helt uten noen referanser til tidligere vedtekter.
Og der da disse vedtektene fra 1965 ennå ikke var funnet og finnes først i september 2023 samtidig i både Riksarkivet og SOP's arkiv etter påtrykk fra meg.

SOP-styret ble (av meg) 26.09.23 anmodet om å få utført en ekstern juridisk granskning av lovligheten av vedtekts-endringene i 2010 på bakgrunn av nylig "gjenfunne" opprinnelige SOP-vedtekter fra 1965.

Dette besvares 12.11.23 av Dnlf-generalsekretær, som også er daglig leder for SOP.
Det formidles at styret ikke ser det som nødvendig med noen ytterligere utredning av dette da "AFs granskingsrapport som ble presentert på Landsrådsmøte i mai 2023 fastslår at vedtektsendringen fra 1.1.2011 er lovlig gjennomført".

Vår (?) stiftelse med 5 milliarder i fondskapital vurderer således at en problematisk flytting av nær en milliard kroner i pensjonsmidler er fullt og godt utredet og "fastslått" som lovlig av et utvalg med budsjett på kr 200.000,- og bestående av tre fastleger og en ung tidligere Dnlf-JA-jurist uten spesiell tidligere kompetanse på de aktuelle områdene.

Vestfold legeforenings årsmøte 24.08.23 vedtok å be om at Legeforeningen skal avklare med Helse- og Omsorgsdepartementet hvilke SOP-ytelser og i hvilken tidshorisont som vil finansieres med statlige midler fremover.

Vestfold Legeforening vedtok også samtidig å be Legeforeningen om at lovligheten av SOP-vedtekts-endringene i 2010 ble vurdert av et nøytralt og godt kompetent større advokat-firma.

Dette ble vedtatt med et stort flertall og mot en stemme. Den som stemte mot var den høyt respekterte og mangeårige sentralt Dnlf-tillitsvalgte Ole Johan Bakke, som også er tvillingbror til Hans Kristian Bakke som var SOP-styreleder i 2010.

Ved Dnlf sentralstyremøte neste dag, 25.08.23 var rapporten fra SOP Granskningsutvalg satt opp som en "orienteringssak".

Det mangeårige Dnlf sentralstyremedlemmet Ole Johan Bakke deltok i sentral-styremøtets behandling av SOP-gransknings-rapporten.

Han har selv i etterkant klargjort at han vurderer at han ikke på noen måte var inhabil i denne saken selv om han er tvillingbror til SOP-styrelederen i 2010.

Han støttes i dette av både Dnlf-presidenten og av JA-ass.avdelingsdirektør, men de fremholder begge at det ikke var noen avstemning i saken.

Dette må tolkes som at han vurderes som "litt inhabil", men da ikke var noen avstemning i saken var det ikke problematisk.

Det dokumenteres da her at sentralstyrets eneste og tiltenkt endelige gjennomgang av Dnlf's vurderinger og håndtering i SOP-saken er av så ubetydelig karakter at det er uproblematisk at SOP-styreleder i 2010 sin tvillingbror deltar i dette.

Dnlf-leder Anne-Karin Rime besvarer spørsmålet om Ole Johan Bakke's eventuelle inhabilitet? i en mail til meg 27.09.23 der hun også skriver at;

"Ole Johan Bakke hadde ingen kommentarer i møtet til denne saken".

Det er underlig at et sentralstyremedlem kan delta i et fylkes-årsmøte torsdag 24.08.23 der han som den eneste stemmer mot en anmodning om en ekstern nøytral vurdering av om SOP vedtektsendringene er lovlige.

Og der så den neste dag fredag 25.08.23 der akkurat denne SOP-saken er til vurdering /"orientering" i Dnlf's sentralstyre, der han da deltaget som sentralstyremedlem – og ikke har noen kommentar (!)

Er det slik Dnlf' sentralstyre normalt fungerer?

Er det slik at sentralstyremedlemmer som dagen før hatt deltatt på et fylkesårsmøte og vært uenig med møtets overveldende flertall, ikke har noen kommentarer til og redegjørelse om dette, når akkurat denne saken er til sentralstyre-vurdering?

Dnlf-leder Anne-Karin Rime skriver videre i mailen 27.09.23 at:

"Nils Kristian Klev redegjorde for Af sitt syn om at saken fra deres side nå var avsluttet.

Dette tok sentralstyret til etterretning og hadde ingen innvendinger i mot det som ble lagt frem".

I motsetning til alle andre Dnlf-sentralstyremøter er det ikke på Dnlf-nettsider publisert noe referat fra Dnlf-sentralstyremøtet 25.08.23.

(* Pr 16.03.25)

Den interne vurderingen av Legeforeningens håndtering av SOP-vedtekts-endringer i 2010, tap av pensjons-delen i SOP og usikkerhet om de videre sosiale ytelsene fra SOP til næringsdrivende leger er således nær ikke-eksisterende.

Dette selv om AF-leder Nils Kristian Klev i 2022 klart ønsket at SOP Gransknings-utvalget ikke skulle ha mandat til å vurdere Legeforeningen i denne saken, og at Legeforeningen skulle granske og evaluere dette selv.

Det eneste (?) av skriftlige legeforenings-vurderinger her er da sentralstyre-referater fra 2009 og 2010 ført i pennen av SOP-/Dnlf ?-jurist X.X. og mail til meg i september 2023 om sentralstyrestyremøtet 25.08.23.

Er det slik Legeforeningen ser seg best tjent med oppfølgingen av SOP-sakens mange problematiske sider ?

Forespørselen fra Vestfold Legeforenings årsmøte 24.08.23 ble behandlet i Dnlf sentralstyremøte 15.02.24, og Dnlf-generalsekretær og JA-avd.direktør redegjør for dette til leder av Vestfold Legeforening.

Sentralstyret finner ingen grunn til å "avklare" om avtalen fortsatt gjelder, og at det som i 1965, og nå fortsatt ved de årlige Normaltariffs-forhandlinger, avklares om hvor stor årlig andel som skal avsettes til ordningen.

Dette er forhandlinger der alt hemmeligholdes utenom resultatet.

Sentralstyret synes ved dette å vurdere at det ikke har vært noen problemer med oppfyllelsen av avtalen, og at det er uproblematisk(?) at i årene etter 1990 og nå fortsatt i 2025 er en klar underfinansiering av SOP, og at en stor andel av sykefraværs- og foreldrepermisjoner fortsatt finansieres av SOP-fondsmidler fra perioden 1965-1990.

Sentralstyret vurderer også at de juridiske vurderinger om lovligheten av SOP-endringene i 2010 var grundige, og at "det er liten grunn til å betvile riktigheten av dem".

Lovligheten av vedtektsendringene vurderes som fastsatt, og det anføres på nytt at Borgarting lagmannsrett i 2008 vurderte at SOP-pensjoner kunne slettes.

Det vektlegges også at stiftelsestilsynet har godkjent vedtekts-endringene, og at det i fall disse ikke var lovlige, skulle ha "formodningen mot seg at de skulle ha godkjent lovstridige endringer".

Det fremlegges også at "AF's granskningsutvalg tok også stilling til lovligheten av vedtektsendringen og konkluderte med at den var lovlig», - og det vises på nytt til Borgarting Lagmannsrett dom i 2008 som da dreiet seg om SOP var skattepliktig eller ikke.

Det er illustrerende at Legeforeningen i sitt svar 15.02.24 vedlegger «SOP vedtekter - godkjent 31.1.1966».

Disse ble da først fremskaffet fra SOP's arkiv i september 2023 etter påtrykk fra meg, og der samtidig da også fremskaffet fra Riksarkivet.

Den mulige / foreløpige (?) avslutningen av SOP-saken var ved Almennlegeforeningens Landsrådsmøte i Trondheim mai -24.

Det var da av meg sendt inn et Landsrådsmøte-forslag om at Almennlegeforeningen skulle be Legeforeningen om å få utført av nøytralt og kompetent advokatfirma en vurdering av om SOP-vedtekts-endringene i 2010 av sikkert lovlige.

To av medlemmene i SOP-Gransknings-utvalget er (nå) også medlemmer av AF-styret, og den mest juridisk kompetente fastlegen av disse to, fremholdt fra talerstolen ved Landsrådsmøtet at SOP-vedtektene var lovlige - og hun viste på nytt til at SOP var en stiftelse, og at vedtektsendringene ut fra dette var lovlige (!..)

AF-leder Nils Kristian Klev fremholdt det samme, og vurderte at kostnaden på kr 200.00,- for SOP Granskningsutvalgs-utredningen var betydelig, og at det ikke var meningsfylt å bruke ytterligere midler for å utrede lovligheten av "omfordelingen" av en nær milliard kroner i pensjonsmidler mellom AF's sine medlemmer.

Og dette da selv om kr 200.000,- kun er en brøkdel den opparbeidede pensjonen svært mange fastleger autorisert etter 1992 fikk slettet i 2010.

Forslaget om å be Legeforeningen få en videre og god juridisk vurdering av vedtekts-endringene i 2010, falt så med 13 stemmer for, og der de resterende i AF-Landsrådet stemte mot forslaget.

Dessverre ønsker ikke Legeforeningens sentralstyre å gi noen videre vurdering av om SOP-vedtekts- endringene som sentralstyret godkjente i 2010, og som senere har forsvart ved sin administrasjon og juridiske avdelingsdirektører
- var fagforeningsmessige fornuftige, rettferdige og i tråd med kollegiale verdier og eget motto.

Vedtekts-endringene i 2010 medfører at anslagsvis 4/5 av SOP-fondsformuen skal utbetales til leger autorisert innen 1992.

Dette svekker forståelsen av SOP som en solidarisk ordning for alle tilknyttede leger, og svekker da SOP på både kort og lang sikt.

At SOP og vår egen fagforening først i etterkant sent i 2010 orienterte oss om slettingen av våre pensjoner, og da presenterte dette som ferdig, fullført og som juridisk udiskutabelt - og der viktig informasjon ikke ble oversendt oss

- har medført at vi er for sent ute med å få prøvet dette i en rettsak.

Sammen med min studiekamerat og fastlege-kollega Hans Halvard Tvedten var jeg 25.01.24 i et møte m/advokat Tor Bechmann i Advokatfirmaet Wiersholm på Aker brygge, og der vi hadde oversendt og fremlagt mye dokumentasjon til ham.

Advokat Bechmann vurderte at dette kunne ha vært en mulig god sak

- men hadde spørsmål om hvorfor vi kom så sent ?

En rettslig prøvning av SOP-vedtekts-endringene mer 3 år etter at disse endringene skjedde var ikke mulig.

Vi er dermed avskåret fra muligheten til å få sikkert og korrekt fastslått (!) i en rettskraftig dom om slettingen av våre pensjons-rettigheter var lovlig.

Vi ville i denne saken ha vært veldig mye bedre stilt uten å ha denne fagforeningen.

Med vennlig hilsen Odd Eilerås

Referanseliste / LITTERATUR

1. SOP vedtekter - godkjent 31.1.1966.
2. Stiftelsesloven kapittel V, paragraf 46. Vilkår for omdanning / lovdata.no
3. Rapport fra granskningsutvalg nedsatt av Allmennlegeforeningen. Avgitt 17. mars 2023 s 20 - Strand,
- Sverre «Allmennleger og samfunn. Samarbeid og konflikt» i Festskrift til Allmennlegeforeningens 75-årsjubileum 1938—2013 s. 167.
4. Rapport fra granskningsutvalg nedsatt av Allmennlegeforeningen. Avgitt 17. mars 2023 s 21 - 25. mars 2009 - Rapport: Redegjørelse over pensjonsrettigheter for praktiserende leger og SOPs finansielle evne til å bære kostnadene knyttet fremtidige pensjonsutbetalinger
5. Rapport fra granskningsutvalg nedsatt av Allmennlegeforeningen. Avgitt 17. mars 2023 s 30, punkt 3.2.7.
6. Den norske legeforening Sekretariatet Sentralstyresak 4.05 / 21.10.2009
7. Dnlf. Sammenfatning av svar på høring om forslag til endring av ytelser i Sykehjelps- og Pensjonsordningen for leger, 2010/udatert.
8. Dnlf. Internt notat. Til Arbeidsdepartementet 4. juni 2010 Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) -vedtektsendring, s 2.
9. Advokatfirmaet Hjort, «Rettslig vurdering av forslag til nye regler for ektefellepensjon i SOP for fraskilte ektefeller», 31. mai 2010.
10. Dnlf. Internt notat. Til Arbeidsdepartementet 4. juni 2010 Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) -vedtektsendring, s 2.

11. Fra: Hege Sørbotten (mailto: hso@lottstift.no) Sendt: 19. mars 2006 Til: Postmottak Oslo og Akershus

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS Emne: Sykehjelps-og pensjonsordning for leger • org 975 684 156

Fra: Hege Sørbotten (mailto: hso@lottstift.no) Sendt: 19. mars 2006 15:46

12. Stiftelsesloven kapittel IV, paragraf 37. Inhabilitet / lovdata.no

13. Rapport fra granskningsutvalg nedsatt av Allmennlegeforeningen. Avgitt 17. mars 2023 kapittel 10 s 72.

14. Rapport fra granskningsutvalg nedsatt av Allmennlegeforeningen. Avgitt 17. mars 2023 kapittel 6.3.4 s 56 "71 Utvalgets uthevning"

Vestfold legeforening
v/leder Tom Ole Øren

Sendt kun pr. e-post: tomoleoren@gmail.com

Deres ref.:

Vår ref: SAK2024000943

Dato: 15-02-2024

Sentralstyrets behandling av Vestfold legeforenings årsmøtevedtak om SOPs vedtektsendringer i 2010

Det vises til henvendelsen fra Vestfold legeforening vedrørende deres årsmøtevedtak av 24. august 2023. I henvendelsen refereres fra årsmøtet:

Innkommet sak fra medlem Odd Eilerås. Det er bedt om at Vestfold legeforening skal fatte følgende vedtak:

1. Vestfold legeforening ber Den norske legeforening å avklare med Helse- og omsorgsdepartementet om avtalen for Syke- og Pensjons-ordning for leger fra 1965 fortsatt er gjeldende, og i så fall i hvilken tidshorisont, og i hvilken grad statlige midler ved Normaltariffs-avsetninger skal finansiere de avtalte ytelsene.

2. Vestfold legeforening ber Den norske legeforening arbeide for at vedtektene i Sykehjelps- og pensjons-ordning for leger er sikkert lovlige i henhold til stiftelses-lovgivningen. Dette innebærer at de juridiske forhold vurderes av et nøytralt og godt kompetent større advokatfirma.

VEDTAK: Forslaget ble vedtatt. Én motstemme. Et fåtall stemte blankt. Hovedandelen stemte for.

Saken har blitt forelagt sentralstyret i deres møte 15. februar 2024. Sentralstyret mente det ikke var hensiktsmessig å følge opp på den måten Vestfold legeforening ønsket. Vi vil her redegjøre for bakgrunnen for det og gå gjennom de to punktene med anmodninger.

1. Vestfold legeforening ber Den norske legeforening å avklare med Helse- og omsorgsdepartementet om avtalen for Syke- og Pensjons-ordning for leger fra 1965 fortsatt er gjeldende, og i så fall i hvilken tidshorisont, og i hvilken grad statlige midler ved Normaltariffs-avsetninger skal finansiere de avtalte ytelsene.

Vedlagt følger vedtektene for SOP fra 1965. Dette er altså ingen alminnelig avtale mellom to parter, men vedtekter for en ordning man da etablerte. Disse vedtektene har blitt endret en rekke ganger siden 1965 – i tråd med prosedyre for vedtektsendringer slik den er beskrevet i vedtektene. Legeforeningen har i alle disse årene vært i tett dialog med Staten om ordningen; både gjennom

forhandlinger om normaltariiffen, men også gjennom at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har en representant i SOP-styret. Sentralstyret mener derfor det fremstår underlig å skulle "avklare med Helse- og omsorgs-departementet" om avtalen fremdeles gjelder.

Når det gjelder deres spørsmål om i hvilken grad statlige midler ved Normaltariffsavsetninger skal finansiere de avtalte ytelsene, fremgår det av vedtektene fra 1965 § 1 punkt 2 at:

"Ordningen finansieres gjennom oppgjørsordningen for leger via folketrygden. Så lenge normaltariiff for Den norske lægeforening vedtatt av foreningens sentralstyre 12. januar 1965, og syketrygdens refusjonstariff fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon av 15. januar 1965, er gjeldende, overføres fra ordningen 5 % av syketrygdens utgifter til legehjelp, radiologi unntatt. Ved senere endringer i disse honorartariffer skal det opptas forhandlinger mellom Sosialdepartementet og Lægeforeningen om fortsatte avsetninger til ordningen."

Dette betyr at man for 1965 var enige om å overføre 5 % av syketrygdens utgifter til legehjelp (unntatt radiologi). Videre innebærer dette at man var enige om at man i forbindelse med forhandlinger om legenes honorartariffer også skulle forhandle om hvor stor årlig andel som skulle avsettes til ordningen. Dette gjøres fremdeles. Heller ikke dette mener sentralstyret det er grunn til å kontakte HOD for å avklare.

2. Vestfold legeforening ber Den norske legeforening arbeide for at vedtektene i Sykehjelps- og pensjons-ordning for leger er sikkert lovlige i henhold til stiftelses-lovgivningen. Dette innebærer at de juridiske forhold vurderes av et nøytralt og godt kompetent større advokatfirma.

Etter stiftelsesloven vil enhver endring av vedtekter til en stiftelse anses som en omdanning. Alle omdanninger av stiftelser må godkjennes av Stiftelsestilsynet før det registreres i Stiftelsesregisteret. Alle endringer som er gjort i SOPs vedtekter har på den måten blitt godkjent av Stiftelsestilsynet. Det har formodningen mot seg at de skulle ha godkjent lovstridige endringer. AFs granskingsutvalg tok også stilling til lovligheten av vedtektsendringen, og konkluderte med at den var lovlig. Vurderingene fremstår for sentralstyret som grundige, og det er liten grunn til å betvile riktigheten av dem.

I diskusjonene knyttet til endringen i 2011, har det også kommet spørsmål om SOP i realiteten ikke er en stiftelse, men alternativt skulle vært organisert som en pensjonskasse eller et forsikringsselskap underlagt forsikringsavtaleloven. I så tilfelle ville man ikke lovlig kunne gjøre de endringene som ble vedtatt i 2011. I en pensjonskasse eller et forsikringsselskap har medlemmene/kundene absolutte rettigheter som de har krav på dekning for.

Spørsmålet om organisasjonsform ble tatt stilling til på starten av 1990-tallet da The Whyatt Company AS, i samarbeid med Advokatfirmaet BAHN, utarbeidet en større utredning for Legeforeningen om nettopp dette. SOP ble etter dette registrert som en stiftelse og har siden stått oppført i Stiftelsesregisteret.

I forbindelse med en tvist om hvorvidt SOP var skattepliktig la domstolene i to instanser til grunn at SOP var en stiftelse, og tok stilling til relevante forhold i denne sammenheng. Sentralstyret merket seg at lagmannsretten¹ i forbindelse med sin vurdering av om det forelå skatteplikt uttalte at:

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt SOP bygger på forsikringsteknisk grunnlag, må det først og fremst vektlegges at det i denne ordningen ikke er noen sammenheng mellom premieinnbetaling og årlig avkastning av fondets midler på den ene siden, og utbetalinger til medlemmene på den andre. Videre er det slik at medlemmer som ikke selv bidrar til ordningen, kan motta ytelser, mens medlemmer som (indirekte) bidrar til finansieringen, ikke nødvendigvis mottar ytelser. SOP skiller seg også fra ordinære pensjonsordninger ved at ytelser fra ordningen og størrelsen på disse vil kunne påvirkes av endringer i folketrygdens grunnbeløp, samtidig som utbetalinger fra ordningen – i alle fall i teorien – kan ble redusert eller falle bort etter vedtak i styret. Selv om det finnes visse bestemmelser i SOPs vedtekter som har klar forsikringsteknisk forankring, må det legges avgjørende vekt på at ordningens materielle regler ikke bygger på forsikringsteknisk grunnlag.

Denne vurderingen støtter opp under de vurderingene som tidligere er gjort av at SOP helt riktig er formelt registrert som en stiftelse, og altså ikke skulle vært organisert som en pensjonskasse eller et forsikringsselskap underlagt forsikringsavtaleloven. Også rapporten fra AFs granskingsutvalg berørte spørsmålet om det er riktig at SOP er en stiftelse – og konkluderte med at man mente det var det.

Etter sentralstyrets vurdering fremstår det etter dette som svært lite sannsynlig at SOP ikke skulle være lovlig etablert som en stiftelse. Sentralstyret mener derfor det ikke er riktig å bruke ressurser på å innhente eksterne vurderinger av dette spørsmålet.

Vi håper denne redegjørelsen bidrar til å oppklare de forholdene deres årsmøte ønsket å belyse.

Med vennlig hilsen
Den norske legeforening

Siri Skumlien
Generalsekretær

Lars Duvaland
avdelingsdirektør, Jus og arbeidsliv

[Dokumentet er godkjent elektronisk](#)

¹ LB-2008-86059